

G Ł O S

Jaśnie Wielmożnego Jmości Xiędza

SKARSZEWSKIEGO

BISKUPA HELMSKIEGO I LUBELSKIEGO

Na Sessyi Seymowej Dnia 24. Marca Roku 1794.

M I A N Y.

NAYIASNIEYSZY KROLU PANIE MOY MIŁOSCIWY! !
PRZESWIETNE RZPLITEY SKONFEDEROWANE STANY

Kiedy z kolei swoiey wraca się czas poświęcony
Prawodawstwu, który przerwał tydzień Skarbo-
wych materyi, Deputacya Nasza dopełnia obowiąz-
ku swego, przynosząc do decyzyi Waszey Prześwie-
tne Stany Projekt o Seymikach przedrukowany, któ-
ry poprawić rozkazaliście; Nie czyniąc Ona przy
początkowym wniesieniu tey materyi, żadnych uwag
swoich, ani chcąc utrzymywać to, co napisała, w
głębokim milezeniu, oddała zupełnie woli Waszey
przyjęcie lub odrzucenie pracy swoiey. Sama zaś
zatrudniła się szczególnie uważaniem *in turno* przy-
czyn, dla których większość głosów przeciwna była
Projektowi. Tak zebrane zarzuty i dodatki ważyła
Ona u siebie w spokojności na szali pilney uwagi.
A Znal-

Znalazła jedne sprawiedliwe, albo dogodne bardziej Kraiowi. Drugie zasadzone na dawnych zwyczajach i oddzielnycy zaszczytach niektórych Prowincyi. A lubo chcąc mieć trwałą wolność Rplitey Naszey, łączyć by raczey należało z sobą Prowincye jednemi Prawami, nie zaś rozdzielać ie, aby pod nazwiskiem różnym Prowincyi, Woiewodztw, Ziem i Powiatów ieden tylko był Naród potężny i swobod każdego w szczególności Obywatela broniący, z tym wszystkim Deputacya Nasza posłuszna Prawu i pierwsze i drugie wnioski w Projekcie swoim umieścić nie zaniedbała, Niektórych atoli myśli Seymujących Osób pomimo nayszczerszą chęć swoją ulegania wszystkim, przyprowadzić do skutku nie mogła. Jakie do tego miała przyczyny? i co iey wiązało ręce: godny kolega, a pioro w Deputacyi Naszey trzymający JW JP. Weyssenhoff Poseł Inflantski Wam Prześwietne Stany imieniem ieyprzełoży. Z tych poznaćie, czyli upatrowała w tym innego celu nad gruntowną poprawę osłabionego Rptey Rządu i trwałą pomyślność Oyczyzny? Będąc sama tego u siebie przekonania, że nie dla okazałości pobielić tylko z zwierzchu, ale z fundamentu podnieść ten gmach do upadku nachylony potrzeba.

Tym sposobem przelany Projekt potrzebował nowey pracy i nowego nad każdym punktem zastanowienia, aby ani osnowa rzeczy pomnożonemi myślami przecięta nie była, ani sprzeciwieństwo słow nie wśliznęło się. Nie było to iednak przykrym zatrudnieniem dla Deputacyi dwa razy iedną rzecz robić. Będąc ona Waszym dziełem i do tey pracy wybrana, słodzi ją sobie ztąd naywięcey, że rozkazy Wasze pełniąc ma zdarzoną porę służyć Oyczyźnie, a idąc za gorli-

gorliwością Waszą, spodziewa się trafić do Waszeg
przekonania. Jeżeliby zaś nie była tak szczęśliwą, a-
by teraz poprawny Projekt mógł jeszcze przypaść do
mysli Seymującym Stanom, zapewnie ubolewać bę-
dzie nie nad próżną pracą swoją, ale raczey nad strą-
tą tak drogiego czasu dla Ojczyzny.

Cztery tygodnie już upłynęły, iak Prawo 1763.
Roku o decydowaniu Projektów przez kategorye, dla
większego pośpiechu uchylone zostało. Od tey po-
ry wiele postąpiliśmy? wieleśmy zrobili na Seymie?
Zastanowcie się Przeswietne Stany. Staliśmy się w
tey mierze podobni do owego podróżnego, który po
długim błakaniu się i z mordowaniu swoim, natra-
fiwszy na prostą drogę prowadzącą go do zamierzono-
go celu, w tey nadziei, że spieszniejszym potym już
poydzie krokiem, zasypia spokojnie nad biłską prze-
pascią, nie mając na to uwagi, że groźna burza al-
bo go zepchnąć w nią może, albo nieprzebyte sprawi
przeszkody do dalszey podróży.

Jeżeli szukać będziemy zupełney doskonałości w
Ustawach, i czas stracimy, i tego nie znajdziemy,
co w dziełach ludzkich znaleźć nie podobna. To Prawo
będzie zawsze najlepsze, które najmniej zawiera w sobie
niedoskonałości. Lepiej jest nakoniec niektóre cierpieć
błędy w Poprawie Rządu, niżeli dla bojaźni wszystkie-
go, wzruszywszy dawny Rząd z fundamentu, nie po-
stawić na to miast żadnego. Tym bardziey gdy nie
wiązać nie może Samowładztwa Rplitey, aby od-
mieniła potym, co czas i doświadczenie najlepsi Mi-
strzowie odmienić każą dla większego dobra Kraiu.
Jako bowiem byłoby rzeczą nie słuszną z temi nazwać
te Ustawy, których ieszcze nie doświadczyliśmy,
tak

tak równie byłoby rzeczą nierozsądną, nie chcieć ich wymazać z Xięgi Praw, gdy okażą się być szkodliwymi Rzeczypospolitey.

Prześwietne Stany! w Waszych ręku złożone są losy Ojczyzny. Od Was oczekuje troskliwy Naród przyspieszenia dobrego Rządu. Deputacya poprawując Projekt o Seymikach, uczyniła, co mogła. Od Waszey Władzy Prawodawczej zawisło teraz czynić, co zechcecie.

